



ПОЗОРИШТЕ.



УРЕЂУЈЕ А. ХАЦИЋ.

ИЗЛАЗИ СВАГДА О ДАНУ СВАКЕ ПРЕДСТАВЕ НА ПО ТАБАКА. — Стоји за Новб Сад 40, а на страну 60 и. МЕСЕЧНО. — ПРЕПЛАТА СЕ ПЛАЋЕ КОРНЕЛУ ЈОВАНОВИЋУ, КОЈИ СЕ ИЗ ЉУБАВИ ПРЕМА ПОЗОРИШТУ ПРИМИО ДА РАЗАШИЉЕ ОВАЈ ЛИСТ.

КРАЉ ЛИР.

(Наставак.)

Бургунђанин.

Краљу, простите:
Кад тако стоји, нема избора.

Лир.

Па ман'те је; јер, створитеља ми,
Не вреди више! (Франку.) Моћни краљу, вас
Не мислим вређат' ружном понудом,
Венчават' мојом мржњом: молим вас,
Окрен'те милост путем вреднијим.
Од ове уштве, што је природа
Већ стидом измеће.

Франак.

Чудновато,
Да она, ваша омиљеница,
Хваљеница, старости мелем вам,
Најдраже миље, часком једним сад,
Толико скриви, да се раздере
Сва риза миља. Збиља, увреда
Ил' у њој грозну авет казује,
Ил' сумњом криви прву милост вам:
При здравој свести неверујем ја,
Толикој кривди јој.

Корделија.

Ја молим, светлости,
Кад страдам с' тог, што не знам ласкати,
Одрицат' не знам, ал' учинит' знам.
Обзнаните, да није злодело,
Убиство какво, ни нечасна блуд,
Што м' одузе милост и вољу вам;
Већ што не могах, што ми даје моћ,
Обрицат' оком, ласкат' језиком,
И добро што не могах, ма да ме
Та немоћ у вас омрази.

Лир.

Хајде! —
Боље да с' ниси никад родила!

Франак.

Зар само то? Зар спора нарав тек,
Што смера свога дугу приповест
Прећути често? — Кнеже Бургундски,
Шта ви велите? Љубав није ништ'
Кад обзир слуша, што је одводи
Далеко од смера. Хоћете л' је?
Она је сама мираз.

Бургунђанин.

Краљу мој,
Бар оно дајте, што нудисте сам,
И узимам Кордел'ју за руку
За кнегињу Бургундску.

Лир.

Ништа, ништ'!
Заклео сам се, ја држим заклетву,

Бургунђанин (Корделији.)

Изгубив оца, жалим, што сте тим
Изгубили мужа.

Корделија.

Благо Бургунду!
Од кад му љубав иде за благом,
Ја не ћу бити жена његова.

Франак.

Корделијо сирото богата,
Одбачен цвете, мрзо миљена,
Врлине ти и тебе примам ја:
По закону презрену, подижем.
Чудновато, где ладна омраза
Мом миљу даде топла образа.
Необдарену, краљу, твоју кћер,
Француском круном венчат' ми је смер.
Бургундија, ни дука цео њен,
Не плаг' ми цуре моје неocen.
Реци им збогом! Не воде те, знам;
Ал' место овог стећ' ћеш бољи стан.

Лир.

На част Француској така краљица,
Јер нама више није знаница.

Сад одлази, не питам куд и кам,
Без милости, без благослова нам.

Драги Бургунђане, хајд!

(Трубе свирају. Оде Лир, Бургунђанин, Корнвал, Ал-
банције, Глостер и слуге.)

П О Ј А В А Ч Е Т В Р Т А.

Франак.

Опрост' се с' сестрама.

Корделија.

Мог оца дике, сузним очима

С вама се прантам; знам вас какве сте;

Ал' сестра вам замерит' не може,

Негујте, љуб'те, родитеља нам

На откривеним вашиим недрима;

Но, зеле мене, да ме љубит' зна

И боље би му место знала ја.

Па збогом остајте!

Регана.

И ти нас учиш!

Гонерила.

Учи себе сад

Свом војну годит': што се смилова

На њега срећа. Непослушница

Свом удесу је навек дужница.

Корделија.

Скривене варке време открије,

Срамота сама себе подрије.

Па сретно!

Франк.

Хајмо, лепа Корделијо!

(Оде са Корделијом.)

Гонерила.

Сестро, имам сад да ти нешто кажем, што се
нас две јако тиче; — ја мислим, да ће отац још
овога вечера отпутовати?

Регана.

За цело ће отпутовати, и то право теби у го-
сте, а после месец дана ето га опет мени.

Гонерила.

Ти видиш, сестро, како нам се отац под старост
јако поћудио; понашање му је као у каквог јо-
гунастог детета, нарав му се мења, час овако,
а час онако; нисмо ли то до сада и на нама са-
мима већ по толико пута искусиле? Корделија
му беше једино драго дете, једина радост и уте-
ха, — па сад? Виде ли шта би с њоме? Оту-
ђи је од себе као ништа! Да знаш ли од куда
то бива? Отуда, што не може већ ни да мисли,
ни да суди како треба о стварима, које се око
њега дешавају. (Наставиће се.)

КАКО СЕ ЦАР ЈОСИФ II. ЗАУЗИМАО ЗА ПОЗОРИШТЕ.

Једног хладног јесењег вечера шетао се горе
доле поред Дунава, не далеко од хугелманове
каване у Бечу, неки млад човек, коме се на лицу
огледала велика жалост. Био је то висок и леп
младић, али по скромном оделу и тужном изгледу
видило се, да је ђак, кога мори брига и јед што
нема новаца. Он је у својој невољи потражио био
оно неколико људи, од којих се у иностраној варо-
ши могао надати помоћи, али по што сиромаш
наш правник није био кадар да даде залогу или
довољно јемство за сигурност зајма, а већ је и
онако имао дуга на врату, то су га сви преду-
средели само леним речима и испратили га јевти-
ним саветом: да оде до хугелманове каване, јер
тамо има увек и у кавани и на пољу људи, што
дају новаца у зајам, па нека се повери једном
од њих. Кад му не остаде више ни зрачка на-
де, лати се тај млади човек тога торког сред-

ства. Није био вичан ни вешт у пословима око
узајимања новаца, па се бојао, да ће га одбити,
те га је то јако мучило, а потресала му је душу
и мисао, што мора да прави дугове, а није си-
гуран, да ће их моћи вратити. Види се, да наш
јуриста још није био на висини садашњег века,
јер сада се праве дугови на све стране, а ником
ни бригае како да се после исплате.

Дуго је стајао и није смео никоме да се по-
вери. Најпосле спази једног човека, те намисли
да код њега огледа срећу. Исти се упутио из
пратера овамо, носио је црн капут до грла зако-
чан, на глави је имао шешир са широким ободом,
а у десној руци држао је шталић и ливичкао је
њиме у ходу. Носио је по тадашњој моди „па-
року“ на глави, а лице му беше нежно и румено
са племенитим цртама и наметним, благим очима,
тако, да те је погледом својим одмах задобијао.

Наш Ђак приближи се учтиво непознатом, па га замоли, да му узајми мало новаца, а позивао се на своје школске сведоџбе и на нека писма, што их је пре од куће добијао.

„Познајете л' ви мене?“ — запита га непознати, „кад се управо на мене обраћате?“

„Не познајем, али ми ваш поглед и цела ваша спољашност улива слободе и одважности да вам се поверим.“

„Па чиме ћете ми јемчити?“

„Мојим пошвеним образом“.

„А знате ли, да се човек често у животу превари у том јемству?“

„Знам, на жалост! Па ипак вам нисам кадар пружити друга јемства, јер не ћете бити сигурнији ни ако вам потпишем обвезницу. Ја сам сиромашан Ђак, моји родитељи живе у Тиролској у прилично добром стању, али већ три месеца не добијам од њих ни писма ни потпоре. И тако се налазим у највећој невољи овде у Бечу; горим од жеље, да довршим започете правничке науке, а овамо немам ни толико колико ми је нужно да не умрем од глади. Да нисам у крајњој невољи — тако ми Бога, нико ме не би могао навести, да вас овде овако замолим, једва сам се приволео на тај корак!“

Док је Ђак с највећом узбуђеношћу тако говорио, отишао је непознати под једну оближњу капију и прегледао је при слабој светлости лампе његове сведоџбе и писма.

„Ваше су сведоџбе врло добре“, рече он враћајући му артије, „али на жалост сад немам новаца код себе. Ја стапујем далеко одавде — али ме није тешко наћи. „Дођите сутра у двор у контролорски ходник, где цар Јосиф даје аудијенције, ја тамо имам посла, те ћете ме тамо наћи међу осталим људима, па ћу вам радо испунити молбу“.

Непознати пружи му пријатељски руку и полазећи рече му: „Е сад, збогом! До виђења, господине — господине — Ретиге, тако се зовете, је л' те?“

„Тако је!“ одговори радосно Ђак, јер доброта странчева утешила га је и улила му нову наду, те рече тронутим гласом: „А смем ли и ја запитати за име мога добротвора, избавитеља, за име правог човекољуба?“

„Сад ми баш наденуште најлепше име, што га човек може пожелити; на што вам је друго име?“

С тим поздрави странац Ђака и не стане му брзо из очију.

По кратком распитивању дође Ретиг сутра дан у царски двор и нађе контролорски ходник, затече ту множину молилаца, и старих и младих, и простих и одличних, али свога непознатог добротвора не могаше видети. Већ је почео бивати зловољан и колебао се, хоће л' остати или отићи, те науми да још један пут промотри све присутне, али у том се баш до њега отворе врата од царског кабинета — и појави се његов странац.

(Наставиће се.)

Э Д И С Т И Њ И. Э

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

(Избирачица), та маљива игра нашег за драматску нашу књижевност и сувише рано преминулог, никад незаборављеног Косте Трифковића, приказана је на нашој позорници 17. априла о. г. Представа је испала врло добро на потпуно задовољство публике, која је више пута у течају комада своје задовољство живим знацима изјављивала. То бележило са толико већом радошћу, што су у том комаду имали посла већином млађи чланови, који су живом и складном игром показали, да ће, ако и даље тако узраде, временом вредни се показати, да се на њима „остави царство.“ Нека су овом приликом с похвалом споменути: Добриновић (Тошница), Марковић (Бранко), Лукић (Штанџика), Д. Хаџићева (Малчика), Љ. Зорићева (Савета), Б. Хаџићева (Млица), Јуришић (Тимић) и Божовић (Јован), који су потпуним разумевањем својих улога и својом приказивачком уметношћу заслужили хвалу, коју им је публика одала.

Између првога и другог чина певале су две сестре, Д и Б. Хаџићева, лепу песму: „Лаку ноћ“, од А. Милчиноског, па су је морали на бурно захтевање и поновити, а између другог и трећег чина певао је А. Сајевин и Љ. Зорићева „Дует“ из опере „Воасиска вештица“, од Ивана. ил. Зајца с таквом вештином, да су са свим занели публику, која је бурно захтевала, да се и тај „дует“ понови.

Слушајући лене чисте гласове Љ. Зорићеве и Б. Хаџићеве, сонран и алт, нехотице смо морали уздахнути: За што, да није наше позориште у том стању, да може те две наше младе глумице послати у конзерваторију, да изобразе своје гласове, или за што да се не нађе какав мецена, који би то о свом трошку учинио, себи на дилу а у славу рода свога?!
С.

Издаје управа српског народног позоришта.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

16. ПРЕДСТАВА.

У ПРЕТПЛАТИ 14.

У НОВОМЕ САДУ У УТОРАК 20. АПРИЛА 1876.

ПРВИ ПУТ:

Г Л У В А Ж.

Шаљива игра у 1. чину, по Дефорџу написао Фр. Розен, превео Сава Петровић.

О С О Б Е:

Венијамин Хеслајн, поседник у Саксонској	Сајевић.
Професор Мертел	Лукић.
Саветниковица Себахова, сестра му	Б. Хаџићева.
Јозефина, кћи му	Л. Хаџићева.
Путник	Добриновић.
Шнегансова, крчмарица „код дивљака“	Ј. Поповићева.
Катица, кћи јој	Љ. Зорићева.
Слуга	Бунић.

Збива се у гостионици „код дивљака.“

ЗА ТИМ:

ЛЕК ОД ПУНИЦА.

Шаљива игра у 1. радњи, по шпанском од Дон Мангела Хуана Дијане, прерадио Лауш, краљ баварски, с немачког превео Ј. Ђорђевић.

О С О Б Е:

Федерико, шпански племић	Марковић.	Дон Клето де Сангредо, кућевни	
Маријана, његова жена	Л. Хаџићева.	лекар леонсијин	Зорић.
Долорес, њена мати	Д. Ружићка.	Рафајел, федериков пријатељ	Лукић.
Дона Леонсија, маријанина баба	Ј. Поповићева.	Хуан, федериков слуга	Божовић.

Збива се у Толеду године 1863.

Поштовани претплатници умољавају се, да би изволили исплатити први део своје претплате у књи-
жарској трговини браће Поповића.

ВОЛУЈУ: Д. РУЖИЋ, Ј. САЈЕВИЋКА и П. ПОПОВИЋ.

ПОЧЕТАК У 7 И ПО А СВРШЕТАК У 10 САХАТА.